

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP032 Історія економіки та економічної думки History of economics and economic thought
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Семестр	1 семестр
Факультет / відділення	Бакалаврської підготовки
Курс	1 курс
Анотація курсу	Предметом навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є процес становлення і розвитку господарства в різних історико-політичних та теологічних умовах розвитку, а також економічних поглядів, ідей, течій і шкіл, що дає можливість формування економічних систем та теоретичних концепцій. Мета: вивчення історико-економічного досвіду та ідей видатних представників економічної науки; формування уявлень про особливості розвитку окремих країн; визначення факторів та причин швидкого розвитку одних країн та відставання інших у різні проміжки часу; поглиблення та розширення знань з економічної теорії; формування теоретичної бази для аналізу проблем сучасної економічної політики.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=228
Мова викладання	українська
Лектор курсу	канд. екон. наук Здір Віктор Анатолійович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: victor19831111@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/victor.zdir
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_p1.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
Перелік програмних результатів навчання	1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самост. роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; індивідуальні та групові завдання; розв'язування задач, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	Об'єкт історії економіки та економічної думки. Джерела історії економіки та економічної думки. Методи історії економіки та економічної думки. Типологічні чинники історії економіки та економічної думки. Періодизація історії економіки та економічної думки. Предмет, метод й роль економічної теорії.
Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.	Етапи господарської еволюції первісного суспільства. Економічний розвиток перших цивілізацій Стародавнього Сходу. Становлення економічної думки Стародавнього Сходу. Господарство первісних племен на території Українських земель. Трипільська культура.
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.).	«Осьовий час» і формування сучасних цивілізацій. Характерні риси економічного розвитку Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Розвиток економічної думки Античного Світу. Історичний та економічний розвиток східнослов'янських племен.
Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств європейської цивілізації в період середньовіччя (V-XV ст.).	Загальна характеристика економічного розвитку та економічної думки цивілізацій середньовіччя. Економіка Західної Європи та її аграризація V-X ст. Структурні трансформації суспільно-економічного розвитку Західної Європи в XI-XV ст. Давньоруська ранньофеодальна держава. Економічний розвиток українських земель в умовах феодальної роздробленості (середина XII-перша половина XIV ст.).

Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.).	Передумови виникнення ринкового господарства. Розвиток продуктивних сил європейських країн (наприкінці XVI – на початку XVII ст.). Великі географічні відкриття. Первісне нагромадження капіталу. Економічний розвиток східних і західних українських земель (XV-XVIII ст.).
Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.).	Утвердження ринкового господарства. Особливості розвитку ринкового господарства у провідних країнах Європейської цивілізації та його висвітлення в економічній думці. Розвиток соціалістичних економічних ідей. Економічна теорія Карла Маркса.
Тема 7. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополізації ринкової економіки (друга половина XIX – початок XX ст.).	Нові тенденції господарського розвитку. Маржиналістська революція. Промислове зростання Німеччини в кінці XIX ст. Соціальний напрямок політичної економії. США – реальний лідер світової економіки. Становлення інституціоналізму. Подальший розвиток школи маржиналізму. Особливості англійської економіки в період монополістичної конкуренції. Уповільнення темпів економічного зростання Франції.
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX – на початок XX ст.).	Основні напрями розвитку сільського господарства та економічна політика російського уряду в українських землях у складі Російської імперії. Господарський розвиток українських земель у складі Австро-Угорської імперії. Розвиток політичної економії в Україні другій половині XIX – на початку XX ст.
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.).	Перша світова війна та її економічні наслідки. Світова економічна криза 1929-33 рр. і економічний розвиток країн у 30-х роках XX ст. Еволюція неокласичної школи. Історичні передумови виникнення кейнсіанства. Економічний розвиток європейських країн і США в період Другої світової війни та її вплив на структуру господарства.
Тема 10. Розвиток національних економік європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.).	Основні тенденції розвитку світової економіки в 1950-70-і рр. Моделі національних економік у світовій економічній системі. Напрями розвитку світової економічної думки у 1950-70-х рр.
Тема 11. Формування засад та трансформація ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	Стан економічного потенціалу України на момент проголошення незалежності. Економічні перетворення другої половини 1990-ті роки XX ст. – початку XXI ст. Дослідження українськими вченими проблем ринкового реформування економіки України. Соціально-економічний розвиток України після «Помаранчевої революції». Соціально-економічний розвиток України після «Революції гідності».
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання

Система оцінювання		
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку. Підсумкова оцінка виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного контролю.		
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни		
Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання завдань на семінарських заняттях (46*10)	40 (сумарно)	
Реферат	10 (сумарно)	
Модульні контрольні роботи (106*2)	20 (сумарно)	
Захист індивідуальної роботи	30	
Разом	100	
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / Макс Вебер; пер. з нім. Олександр Погорілий. – Київ: Наш формат, 2018. – 215 с.
2. Владимиров К. М. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник / К. М. Владимиров, Р. В. Морозов, О. Г. Морозова, Л. В. Владимірова. – Херсон: ОЛДІ. – плюс, 2013. – 404 с.
3. Економічна теорія (історія економіки та економічної думки, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): у 2-х ч. : Ч. 1: Історія економіки та економічної думки, політекономія: навч. посіб.; за ред. М. М. Теліщука / Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 544 с.
4. Де Сото Е. Загадка капіталу. Чому капіталізм перемагає на Заході і ніде більше / Ернандо де Сото. – К.: Наш формат, 2017. – 332 с.
5. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Беседіна та ін. – Вид. 2-ге, змін. і допов. – Харків : ХНАУ, 2020. – 243 с.
6. Історія економіки та економічної думки: Підручник. / В. Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, Т. В. Гайдай та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2018. – 775 с.
7. Історія економічних учень: Хрестоматія: навчальний посібник / уклад. : В.Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, А. О. Маслов та ін.; за ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1198 с.
8. Краус Н. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки / Наталя Краус. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 496 с.
9. Ковальчук В. Світова економіка: її історія та дослідники / В'ячеслав Ковальчук. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 632 с.
10. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів / Адам Сміт. – Київ: Наш формат, 2018. – 736 с.
11. Тарасевич В. Історія економічних вчень : підручник. / В. М. Тарасевич. – Київ: Центр

навчальної літератури, 2019. – 352 с.

12. Ущাপовський Ю. В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Ю. В. Ущাপовський. – Житомир: Житомирська політехніка, 2020. – 144 с.

13. Якобчук В. П. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. / В. П. Якобчук, Ю. В. Богоявленська, С. В. Тищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 476 с.

14. Ekelund B., F. Robert. History of Economic. Theory and Method Sixth Edition / B. Ekelund, Robert F. – Hebert Waveland Press, Inc, 2014. – 733 p.

15. Kishtainy N. A Little History of Economics / Niall Kishtainy. – New Haven: Yale University Press, 2017. – 249 p.

16. Allen R., Global economic history: a very short introduction / Robert C. Allen. – Oxford: Oxford University Press, 2011. – 170 p.

17. Hunt E., Lautzenheiser M. History of Economic Thought A Critical Perspective / E. K. Hunt, M. Lautzenheiser. – Routledge, 2011. – 608 p.

18. Buchholz T. New Ideas from Dead Economists: The Introduction to Modern Economic Thought, 4-th Edition / Todd G. Buchholz. – Penguin Adult HC/TR, Plume, 2021. – 464 p.